

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos gumond-sorért vagy annak területeiért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Elemi csapások.

Az ember küzdelme a természet ellenséges erői ellen talán sehol sincs oly állandó, oly folytonos és kétségbeesett, mint a mi szegény hazánkban, melyet még mindig tejfel-mézzel folyó Kanaánnak szeret nevezni a nemzeti büszkeség. Pedig inkább a nyomorúságok siralomvölgyének volna nevezhető.

Itt hanyattatunk az éghajlati és időjárási viszonyok szűkösségei között teljesen tehetetlenül. Avagy ki segíthet azon, hogy nálunk alig van tavasz, hogy a kikeletnek életkeltő pompáját alig ismerjük? És ki segít azon, hogy a legzordonabb télből jóformán minden fokozatos átmenet nélkül egyszerre mintegy beleugrunk a kánikulába, mely kicsal a földből minden életet, hogy a tavaszi fagyokkal és néha a nyár derekán beköszöntőkkel is a kora enyészetnek adja át?

Jóindulatu tudósok azt állítják ugyan,

hogy erős akarattal, nagy munkával és tömörkedéssel ezen is lehetne segíteni, s ha nagy arányokban fognánk hozzá az erdősítéshez, annak az időjárási változások végleteire mérseklő hatása lehetne, szaporitán és arányosabban osztán meg a csapadékot s lehetlenné tenné az országos aszályt, mely éhínséget áraszt az ország legtermékenyebb részeinek ember- és állatállományára, teljesen értékesítetté tevén, részben elpusztítván ez utóbbit.

Ámde látjuk ismét, hogy más években, de néha még aszályos évben is, tavasszal minden erdősítés nélkül is túl sok a csapadék, s folyómenti falvak, városok határa, néha a falu, a város maga is víz alá kerül s az elárasztásnak esik áldozatul. Ez ellen már, igaz védekezünk, a hogy tudunk.

Az árvizek csapása azonban helyekhez van kötve, az általa látogatott vidékek népe készen várja s megteszi ellene óvintézkedéseit a legtöbbször úgy, hogy el is hárítja magáról a veszedelmet.

A tűzveszélyről azonban senki sem tudhatja, hogy a következő pillanatban hol fog kitörni. Egyenlő módon pusztít a fölvidéki városok egymáshoz tapasztott házasaiban, a fából épült falvakban, az alföld szalmatetős és nádfedelese helyiségeiben. És a mi a legszomorúbb, nagyobb mértékben és sürűbben pusztít, mint akárhol az európai kontinensen.

A mint egyszer beállanak a forró napok, nincsen vége-hossza a tüzeseteknek. Tucat-számra olvassuk azokat napról-napra, pedig nagyírszük nem is kerül a hirlapokba, s már úgy megszoktuk, hogy egész természetesen találjuk, hogy mi nálunk oly mértékben pusztítson a tűz, melyek egyebütt mindenütt konsternációt keltenének, s mi csak akkor riadunk meg, mikor arról értesít a hírvívó, hogy egy virágzó város vagy község porig

égett s legfőbb mutatóba maradt meg belőle néhány ház.

Hogy az ily szerencsétlenek sorsa iránt közönyös volna, azt a magyar társadalomnak szemére vetni nem lehet. Minden nagyobb csapás velőkéig rázza meg ezt a társadalmat s a hajléktalanok és éhezők sorsán tehetségéhez képest segíteni siet. Nagy-Károly, Toroczkó, Eperjes balsorsa egész társadalmi mozgalmat indított, mely a gyors segélyadásán kívül megteremté a Józsv-egyesületet a végből, hogg álljon résen s állandóan örködjék, nehogy az elemi csapások által sújtott szerencsétlenek a segély késedelme miatt még inkább szenvedjenek s időközben is gondoskodják a segítő eszközök szaporításáról.

Hisszük, hogy most, midőn egyebek közt egymásután égtek le Moór, Deveser, Szent-Huber, Kaba, Hustác, Tokaj, e jótékony egyesület sem fog késni áldást osztó kezével. A hatóságok is megteszik a magokét s a társadalom résztvevő szíve sem tagadja meg magát.

Ez szép, de nem elég. Gyógyítani is kell az ejtett sebet; de lehetőleg megelőzni a nagyobb feladat. S ez az, a minek elmulasztása miatt panaszkodunk. A tűzrendőri intézkedések mi nálunk is meg vannak téve, de a legtöbb helyen nincsenek. Gondolnak-e csak arra is, hogy épületek közelében gyűlékony anyagokat ne halmozzanak, azok körül tűziszterrel ne járjanak? Pedig ezek a legprimitív óvintézkedések, minimuma annak, a mit követelni kell.

A túlzott intézményt is méltó lenne hatóságilag kötelezővé tenni a nagyobb lakosságú községekben. Alcsuth csak kis falu s minő jótéteménye ott az egész völgynek az alcsuthi tűzoltóság. Igaz, hogy nem minden községnek van egy Józsv főhercege. De az is igaz, hogy nem válik dicséretünkre, hogy az egész országban nincs több egynél, a ki oly szívvel-

A „Székelyföld“ tárczája.

Egyéb semmi . . .

Irta: Molnár Kálmán.

Oly jól emlékezem rá. A temetőbe mentem megnézni barátom sirját. Őszi délután volt. A fák sárgult levelei a földet boriták, hirdetve a mulandóságot.

Keblem borzalom fogá el; érzem, hogy a halál birodalma fölött vagyok.

Halál . . .

Hányan hangoztatják e nevet; hányan vannak, kik borzadnak már e név hallatára is, s viszont mily sokan vannak, kik az életet megvetve rohanak hideg karjaiba.

Ily gondolatokkal lépdtem barátom sirjához. Ő gyermekkori barátom volt, szeretttük egymást. Mily boldog lehet az, ki agg koráig, gyermekkori jóakaró barátokkal van körülveve. Ki ilyenekkel birt, nem mondhatja soha, hogy boldogtalan volt, mert bármit is szenvedett, volt a ki vigasztalja, a ki biztassa s volt, a kit szeressen, s kiknek törekvése által örömet szerezzen.

A szenvedésben is van boldogság, ha őszinte és jóakaró barátokkal birunk.

Célomnál valék. A fák levelei mintha másképp zörögnek itt; egy-egy erősebb légáram által

nyugvó álmukból felzavarva, majd mintha zokognának, majd mintha gunyosan kacagnának.

A sűrűszen egy száradt koszorú van; ez is zöld volt, most elhervadt, elpusztult. A távolból a harang mély, bus kongása hallszik, oly altatóan mintha hívni, csalogatni akarna oly mélyen alvónak, mint a milyennek őt mindennap megkon-dítják.

Ő szereti, ha valaki mélyen alszik s oly szívesen bug, oly lelkéből hangoztatja altató dalát; hisz alkotóinak segít aludni.

A temető felé egy koporsót hoznak. A harang andalítóan zeng. A zenészek gyászindulót huznak. Lassan jönnek mind közelebb, közelebb.

A levélzörgés, harangszó, zene közé egy-egy el-elkapott „jaj“ vegyül . . .

Nem volt régen, most volt csak, midőn én még a hullámzó aranykalászkok közt sétálgattam barátommal. Itt ültünk le a temető alatt az átjáró mellé.

A nap megaranyozta a hegyek csúcsát, a komor fűzfák csendesen bólogattak, mintegy inteni akarván, hogy itt az est. A napsugarak eltűntek s beállt a szürkület.

Alig egy néhány percze még madarak énekelték, most már minden csendes. A kis dalnokok fész-

köbe vonultak s a lágy esti szellő álmot hintett szemökre.

Mi pedig egymás mellett ülve, nem ügyeljük a mindinkább elötűnő csillagokat, nem hallgatjuk, mit susog az esti szellő a zöld lomboknak; egy nyári multság rendezésén gondolkodtunk. Gondolatainkat kölcsönösen megbeszélve indultunk haza felé. Szép reményekkel a megtartandó multság felett értünk városunkba, hol elválva ő balra, én jobbra mentem.

Mily szépek a kisvárosi multságok. Ott mindenki ismeri egymást. Ott az a furcsa hidegség nincs meg. Mindenki azon van, hogy a másinak örömet szerezzen. Ily multságot csakis a kölcsönös rokonszeretet és ismeretség szülhet.

A vigadó kertben ma nagy nap van. Az asztalok körül ülők gyönyörködve nézik a táncsteremből, kipirult arcokkal, lihegő mellel a szabadba kitoluló leányokat. A kitolulók közt volt barátom is. Szemei az örömtől ragyogtak. Hogy ne? Hisz tervünk sikerült.

Magamhoz szoltítottam. Örömittasan fogá át nyakamat s így kiálta: „Ez a nap, életem leg-szebb napja!”

Miért is volt az a nap?

— Valaki mintha szoltított volna! — mondá ő s ott hagyott engem.

Elhangzott a zene utolsó hangja is, a vendégek

lélekkel buzgolkodnék a tűzoltói intézmény terjesztésén, emelésén, holott épen a nálunk előfordulni szokott tüzesetek gyakori volta tenné természetessé, hogy minden megyében s minden nagyobb városban lenne legalább egy hozzá hasonló.

SZEMLE.

Az olasz kormány erőlyesen bának el az irredentistákkal. A kormány azon rendeletét, mely az Oberdank- és Barsanti-egyesületeknek feloszlatására vonatkozik, a rendőrség Pisában, Pistójabán, Anconában, Sinigagliában, Chiaravaleban, Fabrianóban és Ravenna tartományban teljes szigorral hajtották végre. A nevezett egyesületek helyiségeiben egyidejűleg házkutatást tartottak.

Többben, kik a narvai császártalálkozásokon jelen voltak, hangsúlyozzák, hogy a két uralkodó s kíséretük érintkezését nem kísérte az az emelkedett hangulat, az az elevenség, mely a két év előtti péterhofi találkozást jellemezte. A mostani találkozás nem volt egyéb rideg szertartásosságnál. Mintha csak azért rendezték volna a fényes katonai látványosságokat, hogy ez általa találkozás politikai jelentőségét minél jobban háttérbe szorítsák.

A „Moszkovszkija Vjedomosztij“ pétervári levelezője a német császár egy bizalmas emberével beszélgetést folytatott s erről a következőket írja lapjának: A német császár bizalmasa Németország látszólag kétszínű magatartásáért Bismarck herczegre háritotta a felelősséget. Oroszországhoz való mostani viszonyára vonatkozólag fontos nyilatkozatot foglalt magában a császár helgolandi beszéde. A császár erőlyesen fogja megvédelmezni a kivivottat. Ez a nyilatkozat megnyugtathatja Oroszországot, mivel Bismarck herczegnek állítólag az volt a szándéka, hogy a döntő pillanatban Elzász-Lotharingiát visszaadja Franciaországnak, hogy Németország minden erejével Oroszországnak fordulhasson. Jelenleg Oroszország minden külügyi kérdésben számíthat Németország őszinte rokonszenvére. A levelező szóba hozza a bolgár kérdést, s különösen arra volt kíváncsi, vajjon erre vonatkozólag tett-e javaslatot a német császár. Még tovább ment, hangzott a felelet, a császár biztosította Oroszországot, hogy Németország kész minden tervét támogatni. „Még Ausztria-Magyarország ellen is?“ kérdezte a levelező. „Azl hiszem“ felelte a német császár bizalmasa, „hogy az orosz és az osztrák-magyar érdekek teljességgel kiegyeztethetők egymással.“ — „Talán a hatalmi szférák felosztása által a Balkán-félszigeten?“ — „Ön tulságos sokat kérdez tőlem,“ válaszolt a kérdező, „En csak biztosíthatom, hogy Oroszország jelenleg teljesen bizhatik a német barátság őszinteségében.“ Azonban e beszélgetésből egy szó sem igaz.

menő félben voltak; már el is oszlottak és én barátom nem találtam sehol.

Egy pár nap s a mulatságra senki sem gondolt többé. Csak egy szívnek nem volt azután nyugalma.

Néhány nap múlva hozzá mentem.

— Mi bajod? — kérdém.

— Semmi!

— Miért vagy oly levert?

— Ne kérdezd!

— Talán...?

— Ej! hagyj, ne kérdezz, ne untass! Nálam ez régi szokás. Busul minden ember, én sem lehetek mindig vig.

— Talán szerelmes vagy?

— Hát tudja az Isten; lehet, hogy igen s lehet, hogy nem. Ostoba gondolat! Nem, nem vagyok az sem!

— De mégis mit szólna ahoz a Fagyai lányhoz, a ki a multkor elszólított mellőlem?

— No, talán az, de kérlek ne faggass!

— Mikor ment el a mulatságból!

— Ő?!

— Igen. Ő!

— Anyjával még az nap reggel haza ment.

Gyászbeszéd

Barabás Mór kedves barátom felett.

Elmondta 1890. aug. 24-én M. Székely János községi iskolai igazgató.

Felejtethetetlen kedves halottunk! Nagy a mi bánatunk; mély a mi gyászunk. E váratlanul jött megmérhetetlen csapás sulyának észbomlasztó hatása alatt, ha a vallás égi szózata vigaszt nem nyujtana; ha a hit és viszontlátás reménye fájoan égő sebünkre enyhítő balzsamat nem csepegtetne, a sors ily kiméletlen végzése ellen tán keserű kifakadásokra nyílnék ajkunk. Igen, mivel ha kisedet tép le az élet fájáról a halál szele, megnyugszunk; bimbó volt, nem volt még az élet fájához oly nagyon hozzánőve s ezért az elválás nem oly megrendítő. Ha aggot szólit el a halál anygala; megért gabona volt, kibékülünk vele. De ha ily váratlanul, semmi rosszat nem gyanítva, csak jót remélve, mintegy a derült égből csap le a villám, hogy erős tölgyet, egy virágzó, a férfikor legszebb idejében levő közhasznú életet oltsón ki, semmisítsen meg, ez meghat, megrendít, mély fájdalommal tölt el. És e fájdalom, bár ezekkel közös, a megoszlás által kisebb nem lesz; mindannyian érezzük annak nyomasztó sulyát.

Barabás Mór, elfelejtethetetlen jó barátunk, a lángolóan szerető édes atya, hű férj, az önfeláldozó gyermek, az igazi testvér, a példányszerű és tapintatos tanító, a közügy fáradhatatlan munkása nincs többé!

Tudom, hogy forrón szeretett családjának bánata mély és hiapadhatatlan, mint a tenger; tudom a költő szavai szerint, hogy:

Nem az elszállt madár,
A fészék lesz árva,
Földi örömeknek
Örökre bezárva.

(Tóth Endre.)

S ezért nem is kísérttem meg mérlegelni e megrendítő csapást, melynek kipótlását senki és semmi, enyhítését csak az idő van hivatva eszközölni. De a ki meg akarja tudni, hogy mit vesztett az elköltözött nemes lélekkel e város, mit vesztett a társadalom, kérje meg az önkéntes tűzoltó-egyletet és a tűzoltó-egylet zenekarának gyászbaborult tagjait, kik oly határtalan szeretettel és rajongással csüngtek mindek szaván, s ők bizonyára azt a választ fogják adni: Leesett a mi fejünknek koronája; letűnt a mi vezérő csillagunk, ki páratlan tapintatosságával, határt nem ismerő lángbuzgalomával megteremtette, a mire városunknak oly nagy szüksége volt, de a mit senki hinui és remélni nem mert, a népeznekart. Ők már is érzik, hogy:

Nem a sugár vész el,
Ha a nap lesz állott,
Csak mi-veszítjük el
A világosságot.

(Tóth Endre.)

Hívtak, hogy látogassak el hozzájuk a faluba, szívesen látnak.

— És el fogsz menni?

— Épen azon gondolkodom. Valami azt sugja, hogy menjek — és el is megyek.

— Ki dörömböz ajtómon?

— Én vagyok! — kiáltám vissza barátomnak. Csakhamar szobájában valék.

— Ide jöttem hozzád megkérdezni, hogy miképp telt az időd falun? Hogy érzed magad? Jól, vagy ugy mint eddig?!

— Jól érzem magam!

— Mily örömmel mondd. Talán vallottál?

— Igen.

— És ő viszonozza?

— Igen.

— No, azon nagyon örvendek.

— Bevallám neki, hogy szeretem, imádom és kérdeztem, hogy szíve egyet érez-e az enyémmel? Válasza igen volt. Szemei —

— De vajjon igazán szeret-e és viszonozza-e szerelmed? mert ha jól tudom, valaki más már régiebb időtől fogva jár a lányhoz.

— Befogom az utját bárki legyen az. De nem! Ő azt mondotta szeret. Ő nem fog megcsalni, hisz tudja, hogy én azt nem viselhetném el soha. Ne is beszélj erről!

S mondjam-e azt, hogy mit vesztett a népoktatástügy s kapcsolatosan a szülők?! Egy kipótlhatatlan néptanítót, ki rajongó szeretettel vette körül a kicsinyeket, a szülők legdrágább kincsét, hogy azokat a legszentebb dolgokra: Isten, haza és a szülők iránti magasztos kötelességekre megtanítsa; kinek lelke minden gondolatja, szívének minden dobbanása abban összpontosult, hogy a reá bízott teendőket hűen, lelkiismeretesen, szakértelemmel s ritka kiváló pontossággal teljesítse.

S hogy mit vesztettünk mi tanítórsai?... azt se leírni, se elmondani nem, csak érezni lehet. Barátot, ki nem ajkán, szívében hordozta e szót. Kartársat, ki a testületi együttérzés, a testületi szellem — mintaképe, utánozhatatlan szinaranya volt. Dalkörvezetőt, kit finom modora, tapintata ügybuzgalma és szakértelméért tiszteletünk, szeretetünk és rokonszenvünkkel vettünk körül.

Az ő érdemei iránti elismerés virágaiból font eme koszoruba még csak a szerénység és páratlan becsületesség nefelejtésének virágszálat tűzőm.

Olvastam világhírű egyénről, kiről feljegyezték, hogy egész életében egy csatát sem vesztett el; hallottam nagy emberekről, kik egy vagy más tekintetben, nemcsak kortársaikat, hanem az utókor nagyjait is felülmúltak; de olyanról sem nem olvastam, sem nem hallottam, a kiről kortársai azt jegyezték volna fel, a kiről a társadalom megörökitette volna, hogy egész életében soha senkit, nemcsak tettel vagy szóval, de még gondolattal sem bántott meg. Te ilyen voltál, rólad ezt jegyezte fel szeretett barátunk a társadalom s más nemes tulajdonságaid mellett jellemed e ritka vonásával is kimagaslottál közülünk. Ha igaz tehát az, miben kételkednünk nem lehet és nem szabad, hogy a jók elveszik az örökélet hervadhatatlan koronáját, akkor tiszta szellemed ott fenn már megdicsőült.

Isten veled szeretett barátunk! Tudjuk azt, hogy „elválást nem enyhíthet egyéb, mint a viszontlátás reménye“ (Kölcsöy) s ez édes reménnyel őrizzük meg drága emléked, mely felett Veszta-tűzként virraszt mindnyájunk kegyelele.

E zöld lombok alatt legyen álmód csendes, nyugalmad zavartalan, emléked örökre áldott! Isten veled; Isten veled!

V i d é k.

Sósmező, 1890. aug. 21.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Mint magyar alattvaló és határszéli lakos többször valék már tanuja azon mostoha sornak, mely azon munkásokra vár, kik saját ferde felfogásuk szerint Romániába kénytelenek a maguk és családjuk fentartása végett vándorolni. S habár tekintetes szerkesztő ur már többeknek volt alkalmuk meggyőződni ezen siralmas állapotokról, mégis na-

— Megbocsáss, hisz én csupán jó akaratból figyelmeztettelek. Szervusz!

Nagy dolog van —y— faluban. A falubeli leányok ünnepi ruhába öltöztek. Ma viszik el urnőjüket Fagyay Domokos leányát. Az esküvő már meg volt. A négy fekete be van fogva és az ajtó előtt várják a kedves terhet, az új párt, hogy a városba roboogjanak velök.

A távoli hegyeket sötét felhők övedzik, egy-egy fehér galamb szeli át a levegőt a falu felett kerülve és ismét lecsapva egyik galambbugos kapura.

Az udvaron nagy sürgés-forgás van, a násznép kocsikba ül, az új pár is jön már. Valami kis baj jött elő, az egyik mén lába a mint a kapu hidján a nászkocsival átmentek kitört.

Más lovat hoztak.

Talán soha, legalább a falu öregjei így emlékeznek, nem vert port akkora kocsis sor a városba vezető uton, mint most. Az első kocsis már kiment a faluból, ott a fűzek mellett halad, míg az utolsó még Fagyay Domokos háza előtt áll.

Elöl az új pár megy. Már-már látszik a városi torony bádogos teteje. A falut már a hegyek elfedték.

Az öreg Pista kocsis még némi bánattal tekint vissza. Hiába! Szereti ő az új párt; de a csendes

ponkint özönlik a nép Romániába, s így naponként ismétlődnek azon brutális eljárások, melyekkel nemcsak benn Romániába, hanem már itt az ojtózi kir. román vámhivatal tisztviselői által is fogadtatnak. Ezen mindennapi s minden emberiséget levetkőztető eljárások oly dolgok tek. szerkesztő ur, melyet feljajdulás nélkül nem nézhet végig senki, kinek kebléből a felebaráti érzés még egészen ki nem aludt.

Mellőzöm a multban Románia tisztviselői által elkövetett számtalan oly eseteket, melyeknek hallatára is megbotránkozta minden jobb érzelműek. Én csak egyet, mely most újabb történet említek fel, (ezt röviden közöltük egyik számunkban) meg-lévn győződve arról, hogy ezen eset is elégséges arra, hogy a munkás néposztálynak Romániában való siralmas sorsát tökéletesen megvilágosítsa.

Az ojtózi kir. román vám tisztviselőinek azon makacs önféjű eljárásai, melyekkel még az egy éves, tizenöt napos és öt napos utleveleket sem ismerik el, folyó hó 15-én arra kényszeríték almási illetőségű Fábian Andrást, Mátyás Simont, Kerekes Jánost, Veres József munkásokat és Kerekes Lina 16 éves munkás leányt, hogy árutakon kísérték meg a Romániába való átjutást. At is jutottak szerencsésen Románia legközelebbi helységéig: Herza községig, de itt Alexandresku (impigat) román vámtiszt és 4 határ-őr katona által felfedeztettek s miután sem igazolványt, sem az Alexandresku vámtiszt által igazságtalanul követelt 30 frankot mint szabadságuk váltságának díját előadni nem tudták, kezdetét vette az állatiassággal határos eljárás, mert nevezett Alexandresku vámtiszt a határ-őrökkel közbe vétetve őket, elkezdte nehéz ölmos botjával kimélet nélkül ütöni s midőn már kifáradt, hogy derült kedélyállapotát még virágosabbá tegye és ellankadt karjainak új erőt szerezzen, a közel levő csárdába tért, hol a nevezett munkásoktól elvett 2 frankon bort ivott. Ezután nevezett munkásokat az országra a határ-őrök közé fektette s ismét embertelenül elverve s a szavakat hangoztatva: „Kutyák, addig ütlek míg meg fogadjátok, hogy még a nemzetségek sem jön soha Romániába“, utnak indította őket. S így folyt ez hajnali 3 órától reggelig, minden tíz perc alatt ismétlődve az iszonyú verekedés. Különösen halatlan azon eljárás, melyet Kerekes Lina 16 éves munkás leányon elkövetett, ki lehet, hogy még a leendő anyai méltóságától is meg lett fosztva.

Midőn nevezett munkások a helybeli m. kir. belépő államának átadattak, annyira össze voltak törve, hogy nem voltak képesek magok erejökön egy lépést tenni.

Habár tudom tek. szerkesztő ur, hogy ezen eljárásért a helybeli m. kir. belépő állomás vezetőség mint illetékes hatóság már a kellő lépéseket megtette, mégis mint határszéli székely ember kívántam a közönségnek is tudomására jhozni azért,

falusi magányt és régi asszonyát többre becsüli mindezeknél.

A temető alatt ép most térnek el. De micsoda zene fogadja?

A harangok méla bongása ide hallatszik. Az új asszony ijedten huzta fehér fátylát halovány arcára, s mintha félne valamitől, a koci hátsó részébe rejtőzött. Igen! Mert ő gondolta, hogy kinek kongnak a harangok.

Tegnap este, midőn esküvőjére készült, levelet adtak át neki, mely tudatta, hogy barátom nincs többé. Erről akart gondolkozni, de nem tudott, mert a mint a temető melletti uton feltértek, barátom temetési menetét látta meg. Most csakugyan el kellett hídje, mit még a levél vétele után sem hitt.

Meg kellett álljanak, míg a gyászmenet elhalad.

Az új asszony, midőn a koci megállt s arczáról elvonta a fátylat, felismerte megcsalt kedvese anyját s rémült pillantást vetve a koporsóra s ájul-tan dőlt vissza a koci hátsó részébe.

A halotti menetből ezt nem vette észre senki. Tovább folytatta útját a temető felé.

Az öreg Pista tudta mit visz a városba: élőszobrot bizony és nem menyasszonyt.

hogy mindenki előtt ismeretes legyen azon vendég-szeretet, melylyel a romániaiak a magyarok iránt viseltetnek.

Halárszéli.

Különfelek.

— Kézdi-Vásárhely város képviselő-testülete f. hó 29-én gyűlést tartott, melynek legfontosabb része az 1891. évi költségvetés volt. A bevétel 57579 frt 77 krral, a kiadás 57463 frt 96 krral van előirányozva. A gondosan kidolgozott költségvetés egy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatott. Az új tételek közül különösen kiemelendők találjuk azt, hogy a rendőrök száma jövő évtől kezdve 12-re emeltetett. Ezekkel fogja a város egyúttal a vámszedést is gyakoroltatni, a nap többi részében rendőri teendőket végeznek. A költségvetés egyik lényeges pontja az is, hogy szépítészeti czélokra 1000 frt lett bevéve. Továbbá egy városi karmester részére 300 frt fizetés lett megállapítva, úgy, hogy ez nemcsak a városi népzenekart, de a tűzolták zenekarát is oktassa. Nem különben a tanácsírnokok részére 50—50, illetőleg 40—40 frt lakbér illetmény lett egyúttal megszavazva. 2. A községi fiu iskola 6-ik osztálya részére a megye által építendő helység építési költségei 5%-ának fizetésére 25 évre kötelezettséget vállalt a képviselő. 3. A város által építendő községi leányiskola helyiségének megállapítására egy bizottság lett kiküldve, úgy szintén kiegészített azon bizottság is, mely jövő hó 9-én a regale-ügyben Budapestre fog menni. Végül a torjai tagosításhoz a kézdívársárhelyi birtokosság elnökének polgármester választott meg.

— Tűz. Csütörtökön délután Kézdi-Vásárhely városa majdnem Tokaj sorsára jutott. A szalutecza jobb oldalán, hol egyik faépület a másikat éri, egy istálló gyuladt meg, melytől a szomszéd csűr és apróbb színek is lángot kaptak. Szerencsére teljesen tűzoltás volt, de azért 5—6 száz lépés távolságra szállongtak az égő zsaratokok és épületeket gyújtottak meg, azonban mindeniket sikerült megoltani. Az önkéntes tűzoltók páratlan erélyének sikerült a tüzet gyorsan lokalizálni s így a nagyobb szerencsétlenségnek ezuttal is eleje vétetett. Örömről szolgálnak konstatálni, hogy a polgárság részéről a tűzoltás körül a legnagyobb buzgalmat tapasztaltuk, a fuvaros gazdák vizes edényekkel azonnal kivonultak s nagyobb részben a nagy vízbőségnek köszönhető, hogy a tűzoltóegyesület a tüzet oly gyorsan lokalizálhatta. Az összes kár a hivatalos felvétel szerint 992 forint, melyből 355 frt biztosítva volt.

— A cséplőgép áldozata lett Alcsernátonban egy Lukács Anna nevű leány. Kéve hányás közben beesett a gép korongjába s ott a szó teljes értelmében összeroncsoltatott. A szerencsétlen áldozat szörnyet halt.

Erős szélroham borzongatta meg testemet, mely kitépett egy régi korhadtt keresztet s egy másik-hoz csapá.

A harangok már rég elhallgattak.

A menetből jövő jaj kiáltások is elmúltak már s a változás csak annyi, hogy egy kis föld halom-mal több van egyéb semmi.

Barátom is csak oly egyenlő lett, mint a többi. Nem tud szeretni, nem tud érezni. Szíve?! Most már csak egy enyészetnek menő hus darab egyéb semmi.

A nap hanyatló félben volt, a hegyek csucseit megaranyozta. Így volt az előtt is.

A kigyózó patak most is úgy veri vissza a nap sugarait, mint az előtt.

A madarak most is úgy csicseregnek, mint az előtt.

Ha valaki elmegy sirja mellett, gondolja: itt is egy ember fekszik egyéb semmi.

Csak egy szívben fogsz mindég élni, csak egy ember nem fog feledni téged.

Aztán, ha én is átfutottam kiszabott pályám s engem is elaltat a harang; akkor . . . csak egy friss föld halommal lesz több egyéb semmi.

— Tokaj veszedelme. Folyó évi aug. hó 25-én Tokajban a vatta-telegen tűz ütött ki, s oly rohamosan terjedt az óriási szélviharban, hogy az egész várost elhamvasztotta. A részletes tudósítás a következő: A tűz hétfőn déli tizenkét órakor ütött ki, a hegyoldalon ismeretlen okból; a dühöngő óriási szélviharban hallatlan gyorsasággal lángba borult egészen a belső városnak a közti híd-től felfelé terjedő része. Az oltást emberfeletti erővel, de fájdalom, siker nélkül kísérlettek meg. Az utca-akon a hőség, a füst- és a lángtenger miatt nem hogy oltani és menteni, de még mozogni sem lehetett. Déltűn egy órakor a város összes utcái égtek; a római katolikus, görög katolikus, görög keleti és a zsidó templom elpusztult. A közép-teleken, városlázaán, takarékpénztáron, vendéglőkön egymás után törtek elő recse-gve, ropogva a rémítő lángnyelvek. Az egyik gyógyszerár is porrá égett, a nélkül, hogy bármit is megmenthetett volna, most már koldussá lett tulajdonosa. A másik patikát megmentették ugyan óriás erőfeszítéssel az elős-től, de minden pillanatban azt várják, hogy össze-dül. Leirhatatlan a borzalom, mely mindnyájunk lelkét megbénítja. Déltűn négy óra körül külön vonattal érkeztek meg a szerencsi czukorgyár tűz-oltói. Hozzájuk csatlakoztak a tokaji és bodrog-keresztúri tűzoltók, meg a város munkabíró pol-gárai. A kavargó szétlőtt üzött szikrák folytonos rémületben tartották mindnyájukat. Csekély meg-mentett vagyonkajukkal az utcákra szorult sze-rencsétleneknek ép úgy nem volt biztos az életük, mint azoké, a kik megszabadult hajlékaikban próbálták meg egy-egy órára a pihenést. Egész éjjel számtalan romba dől épület belsejében törtek ma-gasra a lángok. Egy öreg ember mentés közben pusztult el; szörnyen megsebesedett holttestét borzalom volt nézni. Allitól egy gyermek is bent veszett, de erről biztos tudomásunk nincsen. Ma már füstlőgő romoknál egyebet nem lehet látni. A pusztulás leirhatatlan, a nyomor kétségbeesztő. Ezer családnál több lett hajléktalan. Élelmük nincs. A kár a legkisebb számitással 600,000 frtra rug, a leégett házak száma 270; melléképületekkel 450. A mily óriási a szerencsétlenség, ép oly gyors se-gítségre van szükség. — A József-egyesület a to-kaji tűzkárosultak részére a katasztrófa első hírére 1000 frtot adományozott.

— Hét gyermek, három anya. Szokatlan s párját ritkító keresztelő ment végbe a napokban a szentesi ref. templomban. Három anyának hét gyer-meke részesült a kereszttség szentségében, és pe-dig: Bujdosó Sándorné Kása Lidia egyszerre szü-lettet 3 gyermeke, 2 leány és 1 fiu; Körösi An-talné ikergyermekei és még egy harmadik szülő-nek törvénytelen ágyból származott ikergyerme-kei. Valamennyi új szülött egészséges.

— Német festő, a ki hasznaltan keres magyar tár-gyat Szegeden. Nagy riadalmat okozott a jó szege-diek között a minap egy német képi, hosszú haju fiatal ember, a ki zsinóros magyar ruhában indult meg a szép magyar város piacán. Tanakodtak váltig vajon ki legyen ő? Végre kisütötte róla va-laki, hogy a jénai polgármester fia, a ki a reformá-tus teológusoktól megtanult magyarul, rajong Pé-tőfiért s nem sokára elzarándokol Kis-Körösrre is a lánglelkű költő szülőházához. Persze, hogy a sze-gedi magyarok nagy élvezettel bámulták a rokon-szenves fiatal vendéget s pompás magyar ruháját. Valaki végre megszólította az ismeretlent s kitűnt, hogy bizony nem a jénai polgármester fia ő, hanem hollandus festő, a ki „szereti a magyarokat“, tün-tetésből jár dalmányban s a magyar népeletből akarna képtárgyat meríteni, de még ez ideig sem modelre nem akadt, sem sarkantus oszmán nem látott, magyar nemzeti ruhát pedig közel két heti tartózkodása alatt Magyarországon keresve is hiába keresett. Valamelyik szegedi lap most azon tőri a fejét, hogy azt az egyetlen szegedi urat, a ki magyar ruhát visel, miképen lehetne hirtelenében hazacizálni a külföldről.

— A ledér Berlin. Berlin város főpolgármesteré-hez a napokban egy kérvényt nyújtottak be, me-lyet 2300 asszony irt alá. Az aláírók elpanaszolják kérvényökben, hogy a legutóbbi lövés-ünnepélyek alkalmával mily erkölcstelen csábításoknak voltak kitéve férjeik, fivéreik és fiaik az egyes „látványos-ságokat“ ígérő bódékban, hol e czim alatt a leg-fékevesztettebb orgiák folytak. Felemlítik, hogy mily nagy számban voltak alkalmazva egyes mu-latóhelyeken erkölcstelen leányok, kik fizetést nem kapva, a legnyíltabban folytatták szemérmetlen üzelmeiket. A német asszonyok, anyák és nővérek most ez erkölcstelen állapotok megszüntetését kö-vetelik a főpolgármestertől, ne hogy azok a köze-ledő sedani ünnepélyek alkalmával ismétlődjenek. Berlinben sem lesz egy hamar megint lövés-ünnepély!

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.